

Kraków, dn. 25.05.2026 r.

dr hab. Mariusz Sołtysik, Prof. UEK
Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie
Kolegium Nauk o Zarządzaniu i Jakości
Instytut Zarządzania

Recenzja rozprawy doktorskiej Pana mgr. Piotra Popędy, pt. „Diagnoza koncepcji New Public Governance w samorządach terytorialnych w kontekście podnoszenia efektywności działania” napisanej pod kierunkiem naukowym Prof. dr. hab. Wojciecha Dyducha.

1. Podstawa opracowania recenzji

Podstawę formalną sporządzenia recenzji stanowi uchwała Komitetu Naukowego Dyscypliny Nauki o Zarządzaniu i Jakości Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach, z dnia 7 maja 2026 r. powołująca mnie na recenzenta rozprawy doktorskiej mgr. Piotra Popędy, pt. „Diagnoza koncepcji New Public Governance w samorządach terytorialnych w kontekście podnoszenia efektywności działania” napisanej pod kierunkiem naukowym Prof. dr. hab. Wojciecha Dyducha. Przewód doktorski prowadzony jest w dziedzinie nauk społecznych, w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości.

Przewód doktorski został wszczęty na podstawie ustawy **Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce** z dnia 20 lipca 2018 roku (Dz. U. z 2024 r. poz. 1571 z późn. zm.).
Recenzji dokonano na podstawie otrzymanego maszynopisu pracy.

2. Ocena formalna i merytoryczna pracy

2.1. Ocena formalna

Rozprawa doktorska mgr. Piotra Popędy liczy aż 400 stron. Rozprawa napisana jest poprawnym stylistycznie, gramatycznie i ortograficznie językiem polskim. Autor sprawnie posługuje się słownictwem naukowym charakterystycznym dla dyscypliny nauk o zarządzaniu i jakości, sprawnie operując zarówno terminologią polskojęzyczną, jak i anglojęzyczną właściwą dla omawianego nurtu New Public Governance. Układ i formatowanie rozprawy nie budzą istotnych zastrzeżeń formalnych, tekst jest przygotowany w sposób uporządkowany i czytelny, z jednolitym formatowaniem nagłówków i akapitów. Praca zawiera łącznie 18 tabel i 24 rysunki, które dobrze syntetyzują prezentowane treści i są właściwie osadzone w narracji. Spisy tabel i rysunków zamieszczone na końcu pracy umożliwiają sprawną nawigację po materiale ilustracyjnym. Tytuł, dedykacja, spis treści, streszczenie angielskie na stronie tytułowej oraz logicznie skonstruowany aparat naukowy świadczą o starannym przygotowaniu redakcyjnym dysertacji.

2.2. Wybór problemu badawczego i zakresu pracy

Głównym problemem badawczym rozprawy jest relacja pomiędzy koncepcją New Public Governance (NPG) w jednostkach samorządu terytorialnego a wydajnością organizacyjną tych jednostek. Autor trafnie uzasadnia wybór tematu, wskazując na kilka istotnych przesłanek. Po pierwsze, NPG stanowi stosunkowo nową i wciąż konstytuującą się koncepcję zarządzania publicznego, która nie doczekała się jeszcze pełnej legitymizacji teoretycznej, co samo w sobie stanowi wyraźną lukę badawczą. Po drugie, dotychczasowe badania naukowe nad wydajnością organizacji publicznych koncentrowały się głównie na miarach ekonomicznych i wskaźnikach efektywności w ujęciu tradycyjnym, pomijając specyfikę podejścia sieciowego i partycypacyjnego, charakterystycznego dla NPG. Po trzecie, większość badań empirycznych w obszarze NPG

pochodzi z krajów anglosaskich (USA, Wielka Brytania, Australia), co uzasadnia potrzebę przeprowadzenia analogicznych badań w krajach postkomunistycznych, w tym w Polsce.

Autor zdefiniował jeden cel główny, dokonanie diagnozy koncepcji NPG w jednostkach samorządu terytorialnego w kontekście wydajności organizacyjnej – oraz cztery cele cząstkowe: identyfikację i charakterystykę koncepcji NPG na osi czasu, określenie roli interesariuszy w ramach NPG, zdefiniowanie pojęcia wydajności organizacyjnej organizacji publicznych oraz ocenę wpływu koncepcji NPG na wydajność wybranych urzędów administracji samorządowej w Polsce. Konsekwentnie, Autor sformułował cztery pytania badawcze, przy czym za pytanie kluczowe uznał to o wpływ koncepcji NPG na wydajność organizacyjną organizacji publicznych.

W pracy wyróżniono cztery zakresy badań: podmiotowy (polskie urzędy administracji samorządowej dużych miast, miast na prawach powiatu oraz miast wojewódzkich), przedmiotowy (koncepcja NPG, wydajność organizacyjna oraz rola interesariuszy), czasowy (lata 2023–2025) oraz przestrzenny (duże miasta, stolice województw i miasta łączące funkcje gminne i powiatowe). Jako zmienne badawcze wyróżniono: koncepcję NPG jako zmienną objaśniającą, wydajność organizacyjną jako zmienną objaśnianą oraz interesariuszy jako zmienną moderującą. Na potrzeby pomiaru wydajności Autor opracował autorskie narzędzie, model GoVaN, oparty na trzech obszarach funkcjonowania organizacji publicznych, stanowiący oryginalny wkład metodyczny rozprawy.

Ocena wyboru problemu badawczego i zakresu recenzowanej rozprawy jest pozytywna. Podjęty temat jest aktualny, społecznie ważny i osadzony w realnej luce badawczej. Autor w sposób przemyślany i spójny zdefiniował obszar badań, formułując adekwatne cele i pytania badawcze właściwe dla dyscypliny nauk o zarządzaniu i jakości.

3. Ocena merytoryczna i formalna pracy

3.1. Układ i treść pracy

Rozprawa doktorska składa się z pięciu rozdziałów poprzedzonych wstępem i zwieńczonych zakończeniem wraz z wnioskami z przeprowadzonych badań, Przesłankami dla teorii i praktyki oraz omówieniem ograniczeń i potencjalnych kierunków przyszłych badań. Układ pracy jest logiczny i spójny; trzy pierwsze rozdziały mają charakter teoretyczny, czwarty metodyczny, a piąty empiryczny, co stanowi klasyczną i uzasadnioną konstrukcję rozprawy doktorskiej.

Rozdział pierwszy poświęcony jest charakterystyce koncepcji New Public Governance. Autor wychodzi od szerszego omówienia specyfiki zarządzania publicznego i jego pojęciowych podstaw, po czym umieszcza NPG na osi czasu, dokonując analizy komparatywnej kolejnych paradygmatów zarządzania publicznego (od Traditional Public Administration, przez New Public Management, do NPG). Następnie prezentuje istotę, elementy składowe i funkcje koncepcji, w tym autorski wdrożeniowy model 6-CO jako ilustrację mechaniki NPG, a rozdział zamyka krytyczną analizą koncepcji. Tak skonstruowany wywód pozwala czytelnikowi na stopniowe i wielostronne zapoznanie się z główną zmienną badawczą pracy.

Rozdział drugi koncentruje się na roli interesariuszy w koncepcji NPG. Autor prezentuje teoretyczne podstawy orientacji na interesariuszy, analizuje sposoby włączania ich potrzeb w strategię organizacji publicznych, dokonuje przeglądu nowoczesnych narzędzi partycypacyjnych, a całość zamyka ujęciem sieciowym, analizą funkcjonowania interesariuszy w ramach sieci organizacyjnych. Rozdział ten trafnie uzasadnia status interesariuszy jako zmiennej moderującej przyjętego modelu badawczego.

Rozdział trzeci poświęcony jest pojęciu wydajności organizacyjnej organizacji publicznych. Autor przeprowadza szczegółową analizę terminologiczną, odróżniając „wydajność” (ang. organizational performance) od pokrewnych pojęć efektywności i skuteczności, co jest zabiegiem metodologicznie uzasadnionym. Omawia miary i modele wydajności oraz możliwości ich adaptacji do specyfiki sektora publicznego, a całość domyka triangulacją pojęć w kierunku autorskiego modelu konceptualnego. W rozdziale tym Autor prezentuje ponadto

model GoVaN, oryginalne narzędzie badawcze opracowane na potrzeby oceny wydajności organizacji publicznych w trzech kluczowych obszarach ich funkcjonowania.

Rozdział czwarty opisuje metodykę postępowania badawczego. Autor przedstawia filozofię i założenia badania, uzasadnia wybór mieszanego podejścia badawczego (ilościowo-jakościowego) z priorytetem metod jakościowych, a następnie szczegółowo omawia zastosowane metody i narzędzia: sondaż diagnostyczny przeprowadzony wśród wszystkich 66 urzędów miast na prawach powiatu w Polsce, indywidualne wywiady pogłębione (IDI) z menedżerami publicznymi wyższego szczebla oraz ekspercki wywiad grupowy (FGI) z przedstawicielami III sektora. Rozdział zawiera także opis pilotaży badawczych oraz schemat całej procedury badawczej, co świadczy o staranności metodycznej Autora.

Rozdział piąty prezentuje wyniki badań empirycznych w układzie odpowiadającym kolejności zastosowanych metod: wyniki sondażu diagnostycznego, wyniki IDI, wyniki FGI oraz ocenę saturacji danych. Całość wieńczą Wnioski z przeprowadzonych badań, w których Autor syntetyzuje ustalenia teoretyczne i empiryczne, formułuje przesłanki dla teorii i praktyki zarządzania publicznego, wskazuje ograniczenia badań i zarysowuje kierunki przyszłych prac badawczych.

Ogólna ocena układu i treści pracy jest pozytywna. Struktura rozprawy jest przemyślana, wewnętrznie spójna i adekwatna do podjętego problemu badawczego. Poszczególne rozdziały pozostają w logicznym związku, a elementy teoretyczne, metodyczne i empiryczne wzajemnie się uzupełniają, tworząc koherentną całość.

3.2. Ocena części metodyczno-empirycznej

Autor rozprawy doktorskiej za cel główny przyjął dokonanie diagnozy koncepcji New Public Governance w jednostkach samorządu terytorialnego w kontekście wydajności organizacyjnej. Cele cząstkowe obejmowały kolejno: identyfikację i charakterystykę koncepcji NPG na osi czasu, określenie roli interesariuszy w jej ramach, zdefiniowanie pojęcia wydajności organizacyjnej organizacji publicznych oraz empiryczną ocenę wpływu koncepcji NPG na wydajność wybranych urzędów administracji samorządowej w Polsce.

Autor prawidłowo uzasadnił wybór mieszanego podejścia badawczego (ang. *mixed methods*), łączącego metodę ilościową i jakościową, z wyraźną priorytetyzacją podejścia jakościowego jako niosącego wyższy walor eksploracyjny w obliczu złożoności i niejednoznaczności problematyki badawczej. Przyjęta procedura badawcza miała charakter sekwencyjny: dane ilościowe z sondażu diagnostycznego pełniły funkcję diagnostyczną i weryfikacyjną, a zarazem stanowiły punkt wyjścia do wyłonienia próby do pogłębionych badań jakościowych.

Etap ilościowy obejmował sondaż diagnostyczny przeprowadzony wśród wszystkich 66 urzędów administracji samorządowej miast na prawach powiatu w Polsce, kwestionariusz rozesłano czterokrotnie drogą elektroniczną w kwietniu i maju 2025 roku. Respondentami byli przedstawiciele kierownictwa co najmniej średniego szczebla, w tym naczelnicy wydziałów, dyrektorzy departamentów, a także prezydenci i wiceprezydenci miast. Ostatecznie do badania włączyło się 35 organizacji z 14 województw, co zapewniło ogólnopolski zasięg i geograficzne rozproszenie próby. Narzędzie badawcze opierało się na siedmiostopniowej skali Likerta, co Autor przekonująco uzasadnił jej właściwościami psychometrycznymi. Kwestionariusz ankiety został uprzednio poddany pilotażowi eksperckiemu, którego wnioski wprowadzono do finalnej wersji narzędzia.

Etap jakościowy złożony był z dwóch komplementarnych metod. Pierwszą z nich były indywidualne wywiady pogłębione (IDI) przeprowadzone z 8 menedżerami publicznymi wyższego szczebla, wyłoniionymi spośród uczestników sondażu za pomocą autorskiego wskaźnika zgodności koncepcji – syntetycznej miary opartej na wynikach sondażu w zakresie wartości generalnych NPG oraz wartości wdrożeniowego modelu 6-CO. Takie podejście do

doboru próby należy ocenić jako metodologicznie trafne i spójne z logiką sekwencyjnego badania mieszanego. Drugą metodą jakościową był ekspercki zogniskowany wywiad grupowy (FGI) przeprowadzony z przedstawicielami organizacji III sektora będącymi jednocześnie ekspertami w dziedzinie samorządności, co pozwoliło spojrzeć na badaną relację NPG–wydajność z perspektywy kluczowych zewnętrznych interesariuszy.

Materiał jakościowy poddano analizie tematycznej według metodyki Naeema et al. (2023), obejmującej kodowanie, grupowanie kodów w tematy nadrzędne oraz budowę finalnego modelu konceptualnego metodą „od szczegółu do ogółu”. Do transkrypcji i analizy wywiadów zastosowano specjalistyczne oprogramowanie MAXQDA, co świadczy o warsztacie metodycznym Autora. Saturację danych oceniono całościowo na poziomie zadowalającym, uwzględniając zarówno liczbę respondentów na każdym etapie (35 ankiet, 8 wywiadów IDI, 3 ekspertów FGI), jak i merytoryczną obszerność zgromadzonego materiału.

Na szczególne uznanie zasługuje zaprojektowanie przez Autora oryginalnego narzędzia badawczego, modelu GoVaN, służącego ocenie wydajności organizacyjnej organizacji publicznych poprzez trzy kluczowe obszary ich funkcjonowania: realizację celów publicznych, kreowanie wartości publicznej oraz zaspokajanie potrzeb interesariuszy. Model ten stanowi samodzielny wkład metodyczny i konceptualny pracy, odpowiadając na realną lukę w dostępnym instrumentarium oceny organizacji publicznych, które dotychczas opierało się głównie na miarach ekonomicznych.

Podsumowując, ocena części metodyczno-empirycznej jest pozytywna. Autor prawidłowo sformułował cele i pytania badawcze, dobrał adekwatne metody i narzędzia badawcze, a procedurę empiryczną przeprowadził w sposób przemyślany, chronologicznie uporządkowany i wewnętrznie spójny. Na szczególną uwagę zasługuje zastosowanie triangulacji metodologicznej, łączącej sondaż diagnostyczny, wywiady indywidualne i wywiad grupowy, co istotnie podnosi jakość i wiarygodność zgromadzonego materiału empirycznego oraz wzmacnia wartość poznawczą całej rozprawy

4. Konkluzja

Recenzowana rozprawa stanowi oryginalne rozwiązanie ważnego problemu naukowego dotyczącego diagnozy koncepcji New Public Governance w jednostkach samorządu terytorialnego w kontekście wydajności organizacyjnej. Autor prawidłowo wyznaczył cele pracy oraz sformułował pytania badawcze, adekwatne do podjętej problematyki badawczej o charakterze jakościowym i eksploracyjnym. Część teoretyczna pracy, obejmująca pogłębiony przegląd literatury w zakresie koncepcji NPG, roli interesariuszy oraz wydajności organizacyjnej organizacji publicznych, została przygotowana na bardzo dobrym poziomie i potwierdza rozległą wiedzę teoretyczną Kandydata w dyscyplinie nauk o zarządzaniu i jakości. Przeprowadzone badania empiryczne potwierdzają wysokie kompetencje Doktoranta do prowadzenia aktywności naukowej, w tym projektowania metodyki badań, przygotowywania i pilotowania narzędzi badawczych oraz zbierania, analizy i interpretacji materiału empirycznego. Szczególnie cennym wkładem jest opracowanie autorskiego modelu GoVaN jako oryginalnego narzędzia oceny wydajności organizacyjnej organizacji publicznych oraz autorskiego modelu wdrożeniowego 6-CO ilustrującego mechanikę funkcjonowania koncepcji NPG. Zrealizowane prace badawcze umożliwiły realizację wszystkich celów rozprawy oraz sformułowanie wartościowych i perspektywicznych wniosków dla teorii i praktyki nauk o zarządzaniu i jakości, w tym konkretnych rekomendacji dla menedżerów publicznych i decydentów samorządowych.

W ostatecznej konkluzji stwierdzam, iż rozprawa doktorska Pana mgr. Piotra Popędy pt. „Diagnoza koncepcji New Public Governance w samorządach terytorialnych w kontekście podwyższania wydajności” spełnia warunki określone w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z dnia 20 lipca 2018 roku (Dz. U. z 2020 r. poz. 85 z późn. zm.) i wnioskuję do Komitetu Naukowego Dyscypliny Nauki o Zarządzaniu i Jakości Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach o jej przyjęcie i dopuszczenie do publicznej obrony.

Jednocześnie wnioskuję o wyróżnienie rozprawy doktorskiej.

 Podpisano przez/ Signed by:
MARIUSZ
SOŁTYSIK
Data/ Date: 25.05.2026 07:21
mSzafir